

VLAAMS PARLEMENT



vergadering **C271 – ECO32**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 24 juni 2010

INHOUD

Interpellatie van de heer Filip Watteeuw tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stopzetting van het sociale tewerkstellingsproject Instant A dat zich richt op laaggeschoolde jongeren en ouders	3
Met redenen omklede moties	11
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de 50+-club	11
Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de regeringsbeslissing met betrekking tot de nieuwe samenstelling van de raad van bestuur van de VDAB en de afwezigheid van de werkgevers uit de social profit in deze raad	13
Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het gebruik van nieuwe media door de VDAB	17

■

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

Interpellatie van de heer Filip Watteeuw tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stopzetting van het sociale tewerkstellingsproject Instant A dat zich richt op laaggeschoolde jongeren en ouderen

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, minister, het project Instant A werd al een tijdje geleden opgestart. In 2000 richtte toenmalig minister van Arbeid Renaat Landuyt Instant A op. Het was een samenwerkingsverband tussen de VDAB, LaborX en Tempo-Team. Het werkt als uitzendkantoor, dat vooral laaggeschoolde jongeren snel en efficiënt aan het werk wil helpen. Op het ogenblik dat een jongere werk zoekt, biedt Instant A hem of haar een job op maat aan. Dit kan gaan over een korte of een langdurige tewerkstelling. Het gaat vooral om jongeren die weinig werkervaring hebben en gecombineerd met hun lage scholingsgraad hun kansen op de arbeidsmarkt verkleind zien. De schoolverlatersstudie van de VDAB toont aan dat dit een interessante, correcte, noodzakelijke activiteit is. Voor een bepaalde groep jongeren is het enorm moeilijk om aansluiting te vinden met de arbeidsmarkt.

In september 2007 werd onder impuls van toenmalig minister Van Brempt het project uitgebreid en werd Instant Aplus opgestart. Instant Aplus richt zich op 50-plussers, omdat zij een enorme behoefte hebben aan ondersteunende acties en een aanpak op maat. Momenteel zijn er kantoren in verschillende steden: Gent, Antwerpen, Genk, Mechelen en Vilvoorde. In 2008 werd er in samenwerking met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een kantoor opgericht in Brussel. In Antwerpen is er ook een Instant Aplus-kantoor.

Tot mijn verrassing werd 2 weken geleden plots een einde gesteld aan het project. De partners kregen begin juni te horen dat er niet langer in structurele financiering zou worden voorzien. De medewerkers van VDAB kregen bericht dat ze worden teruggetrokken uit het project en alle betrokken werknemers van partner LaborX worden in opzeg geplaatst tegen het einde van juni 2010. Dat is verrassend omdat de toenmalige betrokken ministers van Werk en Sociale Economie, de heer Landuyt, de heer Vandenbroucke en mevrouw Van Brempt, altijd heel erg positief waren over dat project. Ze gaven signalen dat men de verwachte resultaten ook haalde.

Minister, om welke redenen wordt het project Instant A stopgezet? Bent u van oordeel dat Instant A geen meerwaarde bood voor laaggeschoolde jongeren en ouderen? Op basis van welke concrete evaluatie werd beslist om het project stop te zetten? Hoe werden de verschillende actoren betrokken bij deze evaluatie? Indien die evaluatie effectief gebeurde, wat waren dan de resultaten? Wanneer en hoe werden de betrokkenen ingelicht over deze beslissing? Bent u van oordeel dat een uitzendkantoor dat zich specifiek richt op laaggeschoolde jongeren en ouderen, niet opportuun is? Waarom is dat zo? Op welke wijze zult u ervoor zorgen dat de aanwezige competenties van de medewerkers van Instant A op het vlak van begeleiding van laaggeschoolde jongeren en ouderen niet verloren gaan? In welke alternatieven voorziet u?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Voorzitter, ik denk dat de heer Watteeuw Instant A al voldoende geplaatst heeft. Ik zal daar dus niet op ingaan. Het is inderdaad een sociaal uitzendkantoor dat zich richt op jongeren. Op de website heb ik het volgende gelezen: “Het doel van dit project is om ‘Instant Arbeid’ te realiseren voor jongeren uit de kansengroepen voor wie de drempel van de gewone uitzendkantoren dikwijls te hoog ligt.” Het hoeft dan ook niet te verbazen dat de kantoren gevestigd zijn in steden waar ook een heel grote migrantenpopulatie is. Antwerpen, Gent, Genk, Mechelen, Vilvoorde: dat zijn toch centrumsteden waar zeer veel migranten in de werkloosheid zitten.

Op de website staat verder: “Instant A is in meerdere opzichten uniek. Niet alleen is Instant A het enige sociale uitzendkantoor in België, ook is Instant A het enige uitzendkantoor voor jongeren. Daarenboven kent Instant A een unieke structuur. Het gaat om een samenwerking tussen drie partners. t-Interim en Tempo-Team, beiden gevestigde waarden binnen de uitzendwereld, bundelen hun expertise met de vzw LaborX.” Vanuit dat opzicht zou het misschien kunnen verbazen dat wordt geoordeeld dat Instant A beter opgedoekt wordt.

Minister, mogelijk vindt u dat de subsidies die de Vlaamse overheid geeft aan het project, niet in verhouding staan met de bereikte doelstellingen en resultaten. Ik zou dat dan graag van u horen. Hebt u zicht op de doorstroming van de werklozen via dat uitzendproject naar het normale economische circuit?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik wil me aansluiten bij de vragen die hier gesteld werden. Ik had ze 2 weken geleden graag in de plenaire vergadering gesteld. Toen vond de voorzitter van dit parlement dat een actuele vraag over Instant A niet aan de orde was en dat “dit hoogstens een schriftelijke vraag waard was”. Die appreciatie is enkel voor rekening van de voorzitter. Mijnheer Watteeuw, ik ben niet jaloers dat uw interpellatieverzoek nadien is goedgekeurd. Ik vind het wel een rare manier van werken.

Het project Instant A lijkt me belangrijk genoeg om er even bij stil te staan. De heer Watteeuw heeft de geschiedenis geschetst. Het is een project waarbij de interimsector en de VDAB samen kwamen. Dat was toen eigenlijk experimenteel. Met mijn historische opleiding weet ik dat de geschiedenis verandert en de omstandigheden ook. Je moet kunnen inspelen op gewijzigde omstandigheden.

Ondertussen hebben we de sluitende aanpak gehad. We hebben ook de tendering gekregen. De minister moet dat zelf maar zeggen, maar in feite is de aparte positie van Instant A in een marktwerking misschien moeilijk.

Ik kan akte nemen van dat standpunt, maar ik wil wel een aantal bezorgdheden meegeven. Ondanks de in het algemeen goede resultaten van de VDAB en de interimsector in de toeleiding van jongeren naar werk, blijkt dat bij bepaalde doelgroepen een structureel en fundamenteel probleem blijft bestaan. De heer Watteeuw heeft daarnet verwezen naar de studie over schoolverlaters van de VDAB waaruit dat heel duidelijk blijkt. Er is ook een eerdere studie van de VDAB over laaggeschoolden op onze arbeidsmarkt. Je moet die twee assen maar eens op elkaar leggen. Dan kom je op een punt waar zeer grote problemen samenkomen en zie je zware poelen van werkloosheid bij laaggeschoolde jongeren in stedelijke omgevingen. Daar zijn heel grote problemen. De helft van onze laaggeschoolden is werkloos. Gisteren hebben we het gehad over de niet-gekwificeerde uitstroom. Ondanks de op papier zeer goed uitgewerkte en in de praktijk werkende sluitende aanpak van de VDAB en de goede resultaten van de interimsector bij het toeleiden naar werk, bestaan er waar de verschillende probleemmassen samenkomen, zeer hardnekkige en diepe poelen van werkloosheid, waar je met bestaande middelen blijkbaar zeer moeilijk aan kan raken.

We hebben het straks over het Werkgelegenheids- en Investeringsplan (WIP) waarin werk-
ateliers voor jongeren naar voren worden geschoven. We hebben al van gedachten gewisseld over hoe die het best zouden worden ingepland om zo doeltreffend mogelijk te kunnen werken. Er is ook de tendering. Ik denk dat we ervoor moeten zorgen dat in die benadering geen gaten vallen en dat we een soort van dubbel effect krijgen. Men probeert in te zetten op de zwaarste problemen in de grootsteden, terwijl Instant A vandaag ook actief is in andere steden waar er ook problemen zijn. Het is immers niet omdat je terecht focust op Gent, Antwerpen en de mijnstreek in Limburg, waarvan iedereen het erover eens is dat daar een hoger werkloosheidsniveau is dan elders, dat er bijvoorbeeld in Mechelen of Vilvoorde of andere regionaalstedelijke gebieden geen problemen zouden zijn en dat die doelgroep daar

niet aanwezig zou zijn. We moeten er volgens mij over waken dat er geen onoverkomelijke gaten vallen in de combinatie tendering-werkateliers.

Instant A heeft de verdienste een enorme knowhow te hebben opgebouwd in het werken met die doelgroep. Dat kan dienstig zijn bij een eventuele tendering op voorwaarde dat daar ook rekening mee wordt gehouden, dat er ook kwalitatieve kenmerken worden meegenomen en dat men een zekere continuïteit kan waarborgen. De realiteit is immers dat de mensen in opzeg zijn gezet. We zitten in een sector waarbij het kapitaal van de onderneming de mensen zijn en de knowhow die zij hebben opgebouwd. Een organisatie kan knowhow opbouwen, maar het zijn vooral de mensen. De ‘war on talent’ woedt in deze sector even erg als ergens anders. Het lijkt me dus belangrijk een mogelijke continuïteit in combinatie met tendering mogelijk te maken. Dat is geen voorafname of geen bestelbon om te zeggen dat je tendering moet toewijzen – hogere en andere instanties zouden ons dat niet toelaten – maar je moet er vanuit een voorzorgsprincipe wel voor zorgen dat er geen gaten vallen, noch geografisch, noch chronologisch.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, ik wil me vanuit de CD&V-fractie aansluiten bij deze vragen. Ik denk dat Instant A zijn verdienste heeft. Als we de cijfers erop naslaan, dan zien we dat het toch een andere doelgroep heeft bereikt dan het doorsnee uitzendkantoor, kijkende naar de allochtonen en het kwalificatieniveau van degenen die Instant A vooral kon bereiken.

Ik ben ervan overtuigd dat de minister argumenten heeft om tot die beslissing over te gaan. We kijken ernaar uit te horen vanuit welke achtergrond dat project wordt stopgezet.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, collega's, de beslissing is genomen na een grondige evaluatie van de werking van Instant A zowel ten aanzien van de doelstelling als van de ingezette middelen. We moeten toch bekijken hoeveel geld er wordt ingezet en wat het bereikte resultaat is.

Instant A is in 1999 gestart als sociaal uitzendkantoor voor jongeren met de bedoeling om jongeren via interimarbeid werkervaring te laten opdoen. Toen was dat een zeer goede doelstelling en was dat nuttig.

Ik wil duidelijk stellen dat Instant A sinds 1999 telkens voor een periode van een jaar is gesubsidieerd. Volgens het contract moest ik de beslissing de subsidiëring niet te verlengen pas 3 maanden voor het einde van het contract melden. Om de net aangehaalde redenen heb ik, nadat ik van het hoofd van de VDAB de evaluatie had ontvangen, besloten Instant A zo snel mogelijk in te lichten. Het is de taak van Instant A maatregelen te treffen. Ze weten evenwel dat het steeds om een jaarlijkse subsidie ging. Ik kon die beslissing ook later meedelen. Dit had echter andere moeilijkheden, onder andere inzake de tendering, met zich meegebracht.

In de beginjaren was het project Instant A zeker geschikt om de drempel van uitzendkantoren voor jongeren te verlagen. Ondertussen kunnen we zeggen dat de verhouding tussen jongeren en interimarbeid is geëvolueerd. Iedereen kent die werkvorm nu. Ik herinner me uit mijn vorige job dat we ooit bij een grote groep bedrijven een enquête hebben gehouden. Toen heeft 70 percent geantwoord aanwervingen grotendeels op interimarbeid te laten volgen. Eerst nemen ze iemand als interimkracht aan. Daarna volgt een echte aanwerving. Interimarbeid wordt door iedereen als een echte opstap naar werk ervaren. Dit geldt in sterke mate voor jongeren.

Ondertussen hebben de VDAB en de Federatie van partners voor werk (Federgon) een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. In die overeenkomst wordt prioritair aandacht besteed aan kansengroepen. Terwijl Instant A, dat met twee interimkantoren samenwerkt,

door ons werd gesubsidieerd, hebben andere interimkantoren zich geëngageerd om ongeveer hetzelfde te doen. Hieruit blijkt dat de situatie sinds 1999 is gewijzigd.

Zoals een aantal mensen al hebben vermeld, richt Instant A zich hoofdzakelijk tot jongeren. In 1999 was die aanpak absoluut verantwoord. Ondertussen is het sluitend maatpak tot stand gebracht. Er is een sterke en specifieke dienstverlening ten aanzien van jongeren. Ook op dit vlak is de situatie veranderd.

Mijnheer Watteeuw, u hebt in uw inleidende uiteenzetting verwezen naar Instant Aplus. Bij uw vraagstelling hebt u dat terecht niet gedaan. Instant Aplus is immers een bevoegdheid van minister Van den Bossche. Ik wil er evenwel toch op wijzen dat het project Instant Aplus in het kader van de sociale economie is ingediend. De middelen voor Instant Aplus zijn slechts voor één jaar uitgekeerd. Ook daar is er na dit jaar besloten niet tot een verlenging over te gaan.

Een ander belangrijk aspect is de evolutie van de VDAB. De samenwerking in de vorm van partnerschappen, iets wat ik persoonlijk ten zeerste ondersteun, is jaarlijks uitgebreid. Dat lijkt me de juiste werkwijze. De VDAB vervult hier de rol van regisseur.

Daarnaast is de VDAB natuurlijk ook nog actor. De VDAB moet ervoor zorgen dat alle samenwerkingen op de markt op een marktconforme en transparante wijze en niet door middel van een subsidiebesluit verlopen.

Allicht komen ook anderen in aanmerking voor het doelgroepenbeleid. De financiering zal geen zuivere subsidiëring zijn. De VDAB financiert nu al op basis van inspanningen en resultaten. De raad van bestuur van de VDAB heeft in het verleden uitdrukkelijk gevraagd in die koppeling te voorzien.

Volgens de insteek die ik van de VDAB heb ontvangen, blijken de resultaten van Instant A onvoldoende en eigenlijk ook intransparant. De tussentijdse evaluatie in 2009 heeft uitgewezen dat de doelstellingen inzake instroom en case load niet werden gehaald. De transparantie met betrekking tot de resultaten was beperkt. In het licht van de resultaten vond de VDAB dat de financiële inspanningen in vraag konden worden gesteld. Dit lijkt me een belangrijk element van de besluitvorming.

Tot slot wil ik nog iets over de argumentatie zeggen. Het is van bij de aanvang de bedoeling geweest het project Instant A enkel tijdens een pilootfase door de Vlaamse Regering te laten ondersteunen. Uiteindelijk zou die worden overgenomen door en worden geïntegreerd in het lokale werkgelegenheidsbeleid van de betrokken steden. Dit is echter nooit gebeurd. Het stadsbestuur van Antwerpen heeft vorig jaar, vermoedelijk om dezelfde redenen als ik daarnet naar voren heb gebracht, zelfs beslist het eigen gedeelte van de cofinanciering van Instant A stop te zetten. Uiteindelijk heeft de VDAB de financiering gedurende 11 jaar op zich genomen. Na de beoordeling van het geheel en de argumentatie die ik al naar voren heb gebracht, lijkt het dan ook logisch die financiering niet voort te zetten.

Ik wil de samenwerking uiteraard voortzetten. Dit moet echter op basis van transparantie gebeuren. Mij lijkt een samenwerking op ruime basis geschikter dan de ad-hoc aanpak die we nu nog veel te veel zien. In de huidige situatie kunnen andere spelers op de markt aan tendering of andere vormen van samenwerking participeren. Dit moet in het kader van de wet op de overheidsopdrachten gebeuren.

Ik begrijp de teleurstelling van de medewerkers. Maar ik ben ervan overtuigd dat Instant A, dat doorheen de jaren heel wat kennis heeft opgebouwd, in staat moet zijn met succes op die tenders mee te bieden. Ik denk ook aan de werkateliers.

Ik denk dat de argumenten die tot deze beslissing hebben geleid, ondertussen duidelijk zijn. Ik begrijp de ontgoocheling. Na 11 jaar was het echter tijd tot een evaluatie over te gaan. Ik heb hun, vroeger dan contractueel verplicht, van de beslissing op de hoogte gebracht. Hierdoor kunnen ze zich voor bepaalde tenders inschrijven. Dat konden ze vroeger trouwens

ook al. Ze kunnen tevens de nodige maatregelen met betrekking tot het personeel en dergelijke nemen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, minister, ik heb nog een aantal opmerkingen.

U zegt dat er een grondige evaluatie is gebeurd via een uitgebreide studie. Hebben de actoren die bij Instant A betrokken waren, zelf elementen voor de studie aangebracht of niet? Hoe zijn ze daarbij betrokken? Ik zou ook graag die studie ter beschikking krijgen.

Minister Philippe Muylers: Die evaluatie is binnen de VDAB gebeurd.

De heer Filip Watteeuw: Ze is ter beschikking?

Minister Philippe Muylers: Dat weet ik niet. Ik denk van niet omdat het een document van de raad van bestuur is.

De heer Filip Watteeuw: Dat is natuurlijk vervelend. Ik wil u wel graag geloven op uw woord, maar als ik zie dat Instant A wordt opgedoekt ...

Minister Philippe Muylers: Instant A wordt niet opgedoekt. De subsidie die door de VDAB aan Instant A voor een jaar werd gegeven, wordt niet opnieuw gegeven. Dat is een beslissing.

De heer Filip Watteeuw: Minister, Instant A wordt de facto opgedoekt. Ik heb contact met de andere partners in Instant A. De kantoren zijn opgezegd, de medewerkers hebben hun opzeg gekregen omdat men niet anders kon door de plotse melding – en misschien had men zich daarvan bewust moeten zijn – dat er geen subsidie meer zou worden gegeven. U kunt ervan op aan: Instant A is dood. Zo eenvoudig is het. Ik ben daarover verontrust en daarom vraag ik om die studie in te zien.

U zegt dat uitzendarbeid belangrijk is. Dat is terecht. Er is recent een studie geweest die bevestigt dat voor heel wat mensen uitzendarbeid de opstap is naar een vaste job. U zegt dat uitzendkantoren nu ook al de bekommernis hebben om laaggeschoolden en jongeren in hun bestand op te nemen. Ook hier zijn er trends. De heer Van Malderen heeft verwezen naar nieuwe omstandigheden. U weet toch wat de nieuwe trend in uitzendland is? Men komt niet meer binnen in het uitzendkantoor, men komt er alleen nog in na afspraak. Men moet telefoneren. De eerste vraag is: “Welk diploma hebt u? Welke vooropleiding? Geen opleiding? Laaggeschoold? Allochtoon? Sorry, we maken geen afspraak”. Dat is de nieuwste trend.

Er zijn al een aantal uitzendkantoren die dit uitproberen. Ze doen dit omdat ze tijd en energie moeten besteden aan al die mensen die zich komen inschrijven maar waarvan een deel zeer moeilijk plaatsbaar is. Een uitzendkantoor is een private onderneming die streeft naar winst. Ik wil daar geen slecht woord over zeggen, maar men wil natuurlijk de verhouding tussen inspanningen en resultaten in de hand houden.

Er zijn dus al uitzendkantoren waar men alleen nog binnenkomt op afspraak. Net daarom is het belangrijk dat er uitzendkantoren zijn die zich specifiek richten op de meest kwetsbare groepen. De heer Van Malderen heeft terecht gezegd dat we moeten opletten dat een aantal groepen met kwetsbare eigenschappen niet uit de boot vallen. Ik vind het dus voorbarig om Instant A op te doeken.

De voorbije maanden zijn we geconfronteerd met de moeilijke positie van jongeren en kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. Er is de schoolverlatersstudie van de VDAB, waaruit blijkt dat ongeveer 3000 schoolverlaters na 1 jaar nog geen dag gewerkt hebben. Dat is dramatisch. Ze zijn verloren voor de arbeidsmarkt als we niets doen. We hebben gisteren gepraat over al die mensen die het secundair onderwijs verlaten zonder diploma. Een tijdje geleden hebben we een discussie gehad over de demografische ontwikkelingen waaruit bleek dat de positie van een aantal groepen over een aantal jaren nog veel moeilijker zal zijn. Er komen dus een aantal problemen aan.

U zegt dat we marktconform moeten werken, weg van de pure subsidiëring. Dat is een keuze waar ik niet volledig achter sta. Ik kan er in sommige gevallen wel inkomen, maar in andere niet. Wat je er ook over zegt, de keuze om marktconform te werken, is een grote omwenteling. Het heeft een zeer zware impact waarvan we ons soms niet bewust zijn. Ik zeg dat de organisaties die zich tot nu toe vooral gefocust hebben op de kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt, zich in zeer grote moeilijkheden bevinden. Zij hebben nochtans heel veel knowhow en competenties om die mensen toe te leiden naar werk.

Het water staat de organisaties die zich bezighouden met sociale tewerkstelling, aan de lippen. In het nieuwe werkjaar zullen we het daar zeker nog over hebben. Er zijn heel wat organisaties die het zeer moeilijk hebben met deze aanpak, die zeer erg marktgericht is. We moeten opletten dat we daar geen negatieve effecten krijgen die we niet hebben ingeschat en waar we geen verweer tegen hebben.

De VDAB heeft een grondige studie gedaan naar Instant A en komt tot de conclusie dat de middelen niet verantwoord zijn in vergelijking met de resultaten. Ik vraag me af waarom de VDAB en u niet dezelfde houding aannemen ten aanzien van ook andere organisaties. Wanneer ik de schriftelijke vraag bekijk van de heer Van Malderen over Jobkanaal, dan stel ik vast dat de resultaten van Jobkanaal van de voorbije jaren evenmin schitterend waren. Ik vraag me af waarom we daar niet dezelfde aanpak hanteren.

Wat tot slot de lokale werkgelegenheid betreft, geeft u het voorbeeld van Antwerpen. Dat is terecht. Ik kan echter ook het voorbeeld geven van Gent, waar enkele weken geleden de schepen van Werk Instant A noemde als blijvend speerpunt in de strijd tegen achterstelling op de arbeidsmarkt en in de strijd tegen armoede. U kunt zeggen dat Gent dan maar moet betalen, maar u weet ook dat de financiële situatie van heel wat steden en zeker van Gent niet echt schitterend is. Ik haal dit vooral aan als argument om te zeggen dat Instant A wel degelijk goed werk levert.

Minister, ik vrees dat we hier een verkeerde keuze maken door de subsidies niet verder uit te betalen en de facto het doodsvonnis van Instant A te tekenen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik wil graag een aantal bedenkingen formuleren die verder gaan dan dit dossier.

Ik heb daarnet gewezen op het belang van mensen in de werkingssfeer waarover we praten. Als men een organisatie gedurende 10 jaar fundamenteel subsidieert, dan is een opzegtermijn van 6 maanden geen luxe. In algemene zin moet erover gewaakt worden dat organisaties niet bij één pennentrek failliet gaan aan hun sociaal passief. Dat is een belangrijke zorg. Als men iemand 10 jaar experimenteel subsidieert, waarbij rechten worden opgebouwd, dan gaan de opzegtermijnen verder dan die die u hebt gehanteerd, los van het feit dat u dat contractueel zelfs niet hoefde te doen. Daar zit een verbeterpunt in, zeker als het gaat over een organisatie die in deze mate afhankelijk is van subsidiëring.

U zegt, en ik kan u daar ten dele in volgen, dat de arbeidsmarkt grondig is gewijzigd ten opzichte van 2000. Interim is belangrijker geworden als toeleider van jongeren naar werk en ook naar een vast contract. Er bestaan verschillende soorten interimbureaus, mijnheer Watteuw, goede en minder goede. Het is wel een gegeven dat 60 percent doorstroomt naar een vast contract. We zitten echter ook met een groep jongeren die structureel niet aan de bak komen. Daar was een werking voor opgezet.

U hebt verwezen naar de tender over werkateliers. We moeten consequent en doelmatig ingrijpen daar waar de problemen zich voordoen. We hebben er al voor gepleit dat de werkateliers zich zouden concentreren. We moeten er echter over waken dat we het lokale werkgelegenheidsbeleid waar u zelf naar hebt verwezen, door deze en andere beslissingen, niet de motor ontnemen die het nodig heeft.

De heer Watteeuw heeft verwezen naar Gent. Ik zou het voorbeeld kunnen geven van Vilvoorde, dat geen grootstad is maar wel wordt geconfronteerd met heel wat grootstedelijke problemen. Daar wordt heel actief gewerkt aan de uitbouw van de sociale economie. Men probeert om werkervaring en een kader te bieden aan mensen en jongeren die het heel moeilijk hebben. Instant A werkt daar voor een deel als toeleider. De rol die reguliere interimkantoren spelen, wordt voor een groot stuk opgenomen in partnership met Instant A. Die verweving met het lokale arbeidsmarktbeleid is wel degelijk aanwezig. We dreigen daar de motor kwijt te geraken als we er niet voor zorgen dat er een zekere continuïteit wordt ingebouwd.

Tot slot, en dan sluit ik me aan bij de opmerkingen van de heer Watteeuw, heeft dit ook te maken met de manier waarop destijds een experiment is opgezet dat blijvend op experimentele basis werd gesubsidieerd. We moeten ervoor zorgen dat doelstellingen en kritische succesfactoren voor alle projecten worden afgeleid en gecontroleerd. De heer Watteeuw heeft het voorbeeld gegeven van Jobkanaal. We hebben daar al een discussie over gevoerd. Een aantal kritieken die ik hoor over Instant A en die blijkbaar mede aan de basis liggen van de beslissing om de subsidiëring stop te zetten, heb ik ook gehoord bij de evaluatie van de tendering. Men heeft toen gezegd dat het ging om een extreem moeilijke doelgroep en dat de doelstellingen minder werden behaald. De doelstellingen moeten dan ook realistisch worden ingeschat. Voor alle ondersteuningslijnen die we opzetten, moeten we die doelstellingen transparant kunnen controleren.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Aan de heren Watteeuw en Van Malderen wil ik het volgende zeggen. Ik kan begrijpen dat het een zware klap is voor die mensen, omdat die vereniging het moeilijk zal hebben om te overleven en zal moeten meedingen om die subsidies nog te kunnen krijgen.

Ik ben lang actief geweest bij de jongerenvereniging van mijn partij. We hebben op een bepaald ogenblik ook een dergelijke klap gekregen, toen een zekere Pascal Smet onze subsidie sterk heeft verminderd, terwijl de jongerenafdeling van een partijtje dat ondertussen niet meer bestaat en bij Groen! zit, net zoveel kreeg als wij. Ik begrijp dus wat dat is. Daardoor hebben ook wij iemand moeten laten gaan. *(Opmerkingen van de heer Filip Watteeuw)*

Dat die mensen hun werk verliezen, is een zware dobber, maar veel belangrijker is de doelgroep die ze moesten bereiken. Hun resultaten zijn belangrijk. Daar moet naar worden gekeken. We moeten ervoor zorgen dat die mensen die ze via die uitzendarbeid aan de bak moesten doen komen, zo goed mogelijk worden geholpen. Dat is de eerste focus. Vlaanderen kan niet bepaalde verenigingen blijven subsidiëren alleen maar omdat we vrezen dat die mensen hun werk verliezen, als die resultaten niet worden bereikt. We moeten duidelijk zijn: het gaat over de resultaten. De subsidies hangen daarvan af. Dat is de keuze die nu wordt gemaakt. Met die toekomstige tendering zullen we bekijken wie de beste resultaten kan leveren. Dat kan nog Instant A zijn, en dan zullen die mensen dat opnieuw krijgen. Dat is overduidelijk.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Ik wil het eerst even hebben over de resultaten. We zien dat Instant A de doelgroep bereikt waarover het uiteindelijk gaat, namelijk jongeren, allochtonen, langdurig werklozen. Misschien doen ze dat nu minder dan in het verleden, maar ze bereiken die doelgroep. Wat ik belangrijk vind, is dat er een beleid wordt ontwikkeld waarop wordt voortgebouwd. De voorbije jaren heeft de Vlaamse overheid heel veel energie besteed aan het jongerenbanenplan, dat op heel veel plaatsen heel goed werkt en een heel brede werking heeft. Instant A kan belangrijk zijn in een bepaalde regio, maar in heel wat regio's bestaat er niet zoiets als Instant A en moeten die kwetsbare jongeren op een andere manier worden

bereikt. Ik heb de totaalevaluatie daarvan niet gezien, maar de ervaring leert me dat dit wel werkt in de steden en gemeenten die daar extra geld voor hebben gekregen. De lokale spelers doen dat samen met de VDAB en de sociale-economieprojecten van de regio. Bij ons wordt daar nu zelfs de RVA bij betrokken. Dat werkt wél.

Minister, we moeten die problematiek in haar geheel bekijken en vooral dat continueren. Door nu de subsidies voor Instant A te schrappen is de problematiek niet opgelost. Dat weet u ook. Gisteren werd de problematiek besproken van mensen die het secundair onderwijs verlaten zonder diploma. Dat zijn dezelfde jongeren. Dat zijn laaggeschoolde allochtone jongeren, die niet aan de bak komen. Wat dat betreft, is er in de steden en in bepaalde regio's nog heel veel werk te verrichten. Ik hoop dat het jongerenbanenplan daar de basis voor vormt.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik deel alleszins de door diverse leden geuite bekommernis met betrekking tot laaggeschoolde en kortgeschoolde jongeren. We moeten blijvend aandacht hebben voor die doelgroep. Daarmee ben ik het helemaal eens. Ik ben het ook eens met wat gezegd is over de problematiek van de steden, ook die van de niet-grootsteden. Daar blijven we zeker rekening mee houden. Ik denk dat we dat voldoende tonen. Ik ben graag bereid om te bekijken wat ter zake nog kan of moet gebeuren. Dat is iets anders dan mijn goedkeuring geven aan om het even welk instrument dat ter zake wordt ingezet. Daarover had ik het.

Er werd een vergelijking gemaakt met Jobkanaal. Men zou ook kunnen vergelijken met de loopbaandienstverlening of de 50+-club. Ik ben daar graag toe bereid. Wat Jobkanaal betreft, heeft mijn voorganger een contract van 3 jaar afgesloten. Het gaat dus niet over een jaarlijkse subsidie, maar over een subsidie van 3 jaar. Wat mij betreft, zullen die subsidies echter op dezelfde manier worden geëvalueerd. Ik ben ervan overtuigd dat, net als bij Jobkanaal, de loopbaandienstencheques en de 50+-club, de werkgeversorganisaties enerzijds en de vakbonden anderzijds een zeer specifieke plaats op de markt hebben en daardoor iets kunnen doen dat niet zomaar kan worden overgenomen door iemand anders. Dat is het verschil. Hier hebben we te maken met t-interim en Tempo-Team, die marktspelers zijn en hier samen iets specifiek doen, maar dat met een subsidie van 400.000 euro. Ik moet u eerlijk zeggen: misschien werkt dat wel marktverstrend. Misschien kan Randstad dat ook, of andere spelers.

Mijnheer Watteeuw, u had het over een nieuwe trend, maar ik denk dat u er een karikatuur van hebt gemaakt. Ik ben daartegen bestand: ik stel de dingen ook graag zwart-wit voor. Als dat een trend is bij de uitzendkantoren, dan zijn ze fout bezig. Dat is duidelijk. Ik denk echter dat u er een karikatuur van maakt als u stelt dat dit een algemene trend is. Misschien komt dat her en der voor, maar de heer Van Malderen heeft een correcte opmerking gemaakt: overal zullen er wel goede en slechte elementen zijn. Als dat een trend is, is dat zeker fout.

Verder verbaast het me dat Instant A zo snel de handdoek in de ring gooit, in plaats van te geloven dat ze iets kunnen doen met die tendering, dat ze marktconform tegen anderen kunnen opbieden en projecten binnenhalen, gezien de knowhow die deze mensen in huis hebben. Ik vind die reactie uiterst verbazingwekkend. Als de organisatie verneemt dat de subsidies van 400.000 euro per jaar zullen stoppen, begin ze van de ene dag op de andere alles op te zeggen. Dat wijst voor mij op een gebrek aan geloof van de partners daar in de kunde die ze zelf hebben opgebouwd.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, ik kondig al een met redenen omklede motie aan, maar ik wil toch nog een aantal zaken zeggen.

Hier werd veel gezegd over de veranderende arbeidsmarkt en de nieuwe omstandigheden. Wie geen perspectief heeft op de arbeidsmarkt, heeft daar geen boodschap aan. Wie 10 jaar geleden in een moeilijke situatie zat op de arbeidsmarkt en amper aan de bak kwam, zat in dezelfde situatie als wie nu niet aan de bak komt. In die zin is er weinig veranderd.

Als u die groepen wilt bereiken, hebt u partners nodig die ruimte willen geven en scheppen voor de kwetsbare groepen, partners die op lange termijn willen werken. Als u geen begrip hebt voor de gebeurtenissen bij Instant A, kent u de sector niet. Deze vzw heeft geen grote reserves, richt zich tot laaggeschoolde jongeren die moeilijk aan de bak komen. Dat is geen winstgevende activiteit. Twee weken geleden kregen ze een telefoontje dat de subsidies vanaf 1 juni zouden worden stopgezet en dat de werknemers hun opzegging zouden krijgen. Die mensen hebben hun opzegging gekregen. Denkt u nu echt dat zij zitten te wachten tot er over enkele maanden misschien door die tendering projecten komen? Die mensen zijn aan het wegvluchten. Ik begrijp dat. Ze hebben oog voor hun eigen positie op de arbeidsmarkt. Daardoor wordt de vzw ontmanteld inzake haar competenties. Daardoor is Instant A ten dode opgeschreven. U onderschat de gevolgen van de wijziging van het beleid.

U mag uw oordeel hebben over de sector, u mag evaluaties laten doen. Dat is absoluut geen probleem. U mag om verantwoordelijkheid vragen ten aanzien van de middelen en resultaten. Ik denk dat die mensen daar zelf vragende partij voor zijn. Maar verwacht niet dat ze zich zomaar in een avontuur gaan gooien. U verspilt competenties en knowhow om kwetsbare groepen een plaats te bieden op de arbeidsmarkt.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Watteeuw, door de heer Diependaele en door de heer Chris Janssens werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de 50+-club

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Minister, ik verneem dat sommigen twijfelen aan uw kennis van de Vlaamse arbeidsmarkt. Het is meegenomen om dat nog eens in herinnering te brengen.

U weet wellicht zeer goed dat eind 2008 tussen de Vlaamse Regering, de werkgevers en de vakbonden het akkoord 'Samen op de bres voor 50+' werd afgesloten. Een van de instrumenten hiertoe was de oprichting van de 50+-clubs georganiseerd door de VDAB. De instroom in deze clubs gebeurt na het volgen van een infomoment.

Vanaf 15 april 2009 wordt er een onderscheid gemaakt tussen 50-plussers jonger en ouder dan 53 jaar. Al wie meer dan 3 maanden werkloos is en ouder dan 50, is verplicht een infomoment bij te wonen dat is georganiseerd door de VDAB of de vakbond. Wie tot de leeftijdsgroep van minder dan 53 jaar behoort, en langer dan 3 maanden werkloos is, is verplicht om deel te nemen aan een begeleidingstraject bij de VDAB. Vanaf 53 jaar gebeurt dat op vrijwillige basis.

Een blik op de werkloosheidscijfers zegt mij dat het belangrijk is het functioneren van instrumenten op de arbeidsmarkt nauwkeurig op te volgen. In antwoord op een schriftelijke vraag ontving ik enige informatie over de 50+-club, zowel wat de toeleiding als wat de uitstroom uit de 50+-club betreft.

Met betrekking tot de toeleiding blijkt er een opvallend verschil afhankelijk van het feit of de infosessie door de VDAB, dan wel door de vakbonden werd georganiseerd. We hebben daar in de vorige legislatuur al vragen over gesteld. Toenmalig minister Vandenbroucke

antwoordde dat daar misschien wel redenen voor bestonden. Daarom stel ik deze vraag nu aan u. Infomomenten georganiseerd door de VDAB geven 16 tot 17 percent toeleiding naar de 50+-club, terwijl dat bij de vakbonden rond 6 percent schommelt. Dat is slechts één derde van de VDAB.

De doorstroom of uitstroom van de 50+-club geeft een indicatie van de effectiviteit van de werking van de club. Men kan dan zien dat de mensen die een 50+-club hebben gevolgd, een lager uitstroombestand vertonen dan degenen die niet hebben gedaan. Het kan zijn dat mensen met een sterker profiel zeggen dat ze krachtig genoeg zijn om hun kansen op de arbeidsmarkt uit te spelen en dat ze de toeleiding via de 50+-club niet nodig hebben. Het is echter wel een cijfer waar we even moeten bij stilstaan.

Minister, hoe evalueert u de werking van de 50+-club? Acht u bepaalde bijstellingen aan dit instrument nodig? Zo ja, in welke bijstellingen voorziet u en op welke termijn zou dit gebeuren? Hoe kunnen we de toeleiding naar een 50+-club verhogen? Is er al overleg geweest met de vakbonden om het verschil tussen de VDAB-cijfers en die van de vakbonden wat te duiden? Zo ja, wat waren de conclusies van dat overleg?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: In het antwoord op de schriftelijke vraag, waarnaar de heer Van den Heuvel verwijst, wordt gewerkt met percentages en komt er eigenlijk één deel van een tabel naar voren. Het zou nuttig zijn om eens de absolute cijfers te bekijken, want werken met percentages geeft toch altijd een bepaald risico.

Men moet ook het totale traject bekijken. Ik heb zelf de oefening gemaakt op basis van cijfermateriaal. Het moet mij toch van het hart dat ik een aantal problemen vaststel. Als we kijken naar het totale aantal mensen dat op een bepaald moment gelabeld wordt enerzijds, en anderzijds info ontvangt van hetzij de VDAB, hetzij van een van de vakbonden, dan stellen we vast dat die laatste twee categorieën bijna gelijk zijn. In de cijfers waarover ik beschik, is dat voor de groep van 50- tot 52-jarigen 682 ten opzichte van 630. In orde van grootte lopen die niet ver uiteen. Maar de som daarvan komt niet overeen met de 2400 die gelabeld zijn. Blijkbaar is er daar al een heel groot verloop. Er is toch wel wat ruis op de cijfers. Als men die cijfers dan doorrekent en er percentages uit afleidt, dan komt men misschien wel tot resultaten die niet echt voor 100 percent correct zijn. Minister, kunt u daarover enige verduidelijking geven en absolute cijfers in plaats van percentages geven?

Ik heb ook een vraag over het totale bereik. Als men kijkt naar het totale bereik en de doorstroming naar trajectwerking, dan is de vaststelling toch dat de verschillen veel kleiner zijn dan die die zonet door mijn collega werden gegeven. Ik kom dan op een doorstroming van 18 en 27 percent na respectievelijk 3 en 6 maanden bij de VDAB en 15 en 18 percent na een info bij de vakbonden. Er circuleren toch wel andere cijfers dan die die net werden genoemd. De collega heeft het zeer consequent over sterkere profielen. Ik denk echter dat het ook zo is dat mensen die zich spontaan aanbieden, zich voor 97 percent naar de VDAB richten en dat die groep meegaat in de cijfers. Dat staat eigenlijk los van het profiel dat mensen op de arbeidsmarkt hebben. De mate waarin mensen staan te springen voor een andere job, is daarin mee bepalend.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, toen ik deze morgen de vraag van de heer Van den Heuvel erop nales, moest ik terugdenken aan een artikel van vorige week in De Standaard. De titel was: '50-plusser mag niet bijscholen.' In het artikel komt een 50-plusser aan het woord die ook wel wat kritiek heeft op de werking van de politiek en meer in het bijzonder van de VDAB. Hij haalt het voorbeeld aan van een alleenstaande moeder van 53 jaar met twee schoolgaande kinderen. Ze werkt nu deeltijds bij Carrefour en zou op brugpensioen moeten gaan. In plaats daarvan zou ze liever opnieuw voltijds willen werken, in dit geval in de verzorgingssector, wat ze vroeger ook al deed. Daarvoor wil ze een bijscholing volgen. De

VDAB mag werkzoekende 50-plussers blijkbaar niet inschrijven in herscholingscursussen. Ze kreeg een negatief antwoord van de VDAB. Daar stelde men dat men geen opleidingen van meer dan 6 maanden mag geven aan 50-plussers omdat ze niet tot de doelgroep van het activeringsbeleid behoren.

Minister, klopt dat? Mogen 50-plussers zich niet inschrijven in herscholingscursussen? Mogen er ook geen opleidingen van meer dan 6 maanden gegeven worden aan 50-plussers? Als men rekening houdt met de zeer lage werkgelegenheidsgraad van die groep en met het feit dat er steeds meer wordt ingezet om iedereen langer aan het werk te houden, lijkt me dat niet erg efficiënt. Indien die gegevens correct zijn, ziet u dan de behoefte om daar enige verandering in te brengen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik stel voor dat de laatste vraag apart wordt ingediend. Ik zal er dan met veel plezier op antwoorden.

Spijtig genoeg kan ik ook geen afdoend antwoord geven op de vragen van de heer Van den Heuvel. U weet dat ik een werkgelegenheidsbeleid wil voeren, samen met de sociale partners. Zoals we al in het verleden hebben aangekondigd, is de evaluatie van de volledige ‘Samen op de bres voor 50+’ een onderdeel van de evaluatie die we nu maken. Voor het einde van de maand hebben we daarover gesprekken met de sociale partners. Daarin zit ook het element van de 50+-clubs. Een omvattende evaluatie van het gehele begeleidingsmodel van de werkzoekende 50-plusser zal eerstdaags gefinaliseerd worden en daarna besproken worden met de sociale partners. Als dat gebeurd is, ben ik graag bereid om het hier naar voren te brengen. We zullen dan ook effectief voorstellen formuleren.

Ik neem ook de opmerking van de heer Janssens mee. Ze zal mee besproken worden. We zullen dan zien welke wijzigingen aan het beleid nodig zijn.

Ik vraag u nog heel even geduld te hebben. Die besprekingen over de 50-plussers zullen naar voren komen. Ik zal de absolute cijfers opvragen en ze u bezorgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de regeringsbeslissing met betrekking tot de nieuwe samenstelling van de raad van bestuur van de VDAB en de afwezigheid van de werkgevers uit de social profit in deze raad

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Eigenlijk heeft de heer Janssens een mooi bruggetje gemaakt naar deze vraag om uitleg. Minister, dat er voor de zorgsector geen opleidingen zijn voor 50-plussers heeft misschien wel te maken met de afwezigheid van die sociale partner in de raad van bestuur van de VDAB. En daarover gaat mijn vraag.

Op 7 mei herbevestigde de Vlaamse Regering de samenstelling van de raad van bestuur van de VDAB en herbevestigde ze ook de samenstelling die er voordien was aan werkgeverszijde. Dat wil dus zeggen dat er zes vertegenwoordigers blijven van Voka (Vlaams netwerk van ondernemingen) en twee van de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO). Dat betekent eigenlijk de facto dat de Vlaamse Regering de onderbouwde vraag van de Vereniging voor Social Profit Ondernemingen (Verso) niet beantwoordt. Als men het nochtans heeft over de VDAB, over tewerkstelling, over arbeidsmarktbemiddeling, dan zijn de werkgevers uit de social profit een meer dan belangrijk deel van datgene waarmee de VDAB bezig is.

Ik geef een paar voorbeelden. Op dit moment telt de social profit meer dan 340.000 werknemers of 16 percent van de Vlaamse tewerkstelling. Bovendien zal tegen 2014 46 percent

van de bruto jobcreatie in Vlaanderen gebeuren in de witte sector. Er is de inhoudelijke relevantie van de VDAB-activiteiten voor de social profit, zowel wat betreft de arbeidsbemiddeling – één op de tien vacatures is een vacature voor een socialprofitonderneming – als wat betreft de opleidingen. 27 percent, dus meer dan één op vier van de opleidingsuren die de VDAB aanbiedt, zijn gericht op een beroep in de social profit. Bovendien zijn heel wat socialprofitorganisaties actieve partners van de VDAB bij het uitvoeren van al die opdrachten. Nog een argument: sinds 1 januari 2008 is het hele beleid voor tewerkstelling van personen met een handicap overgeheveld naar de VDAB.

Dat zijn allemaal argumenten om één of twee vertegenwoordigers uit Verso in de raad van bestuur van de VDAB op te nemen. Uw voorganger, minister Vandenbroucke, zei trouwens al in 2006 dat bij een volgende samenstelling absoluut de socialprofitwerkgevers zouden moeten worden opgenomen.

Dat is niet gebeurd. Ik ben eerst te biechten gegaan bij de minister van Welzijn, die het meest verbonden is met de socialprofitondernemingen. Ook de voorzitter van deze commissie kent het domein van de social profit vrij goed, want zij was in een vorig leven voorzitter van de commissie Welzijn. Minister Vandeuren heeft eigenlijk de bal naar u doorgespeeld. Hij vond het heel erg. Hij heeft het vier keer laten uitstellen om u de kans te geven om een oplossing te zoeken. Er is door uzelf en door minister Vandeuren rechtstreeks aan de werkgevers uit de VDAB, Voka en UNIZO gevraagd om een oplossing te zoeken. Ik denk dat Voka op twee oren kon slapen omdat zijn vroegere afgevaardigd bestuurder duidelijk had gemaakt dat ze zich niet ongerust moesten maken en dat het een kwestie van tijd was. Op 7 mei kon de raad van bestuur immers niet rechtsgeldig meer vergaderen en moest men wel beslissen. Men heeft dan uiteindelijk beslist om alles bij het oude te laten.

U zult misschien zeggen dat de sociale partners dat zelf maar moeten uitmaken. Dat zal wel. Ik doe dat ook zo met mijn kleinkinderen. Die moeten proberen eerst zelf overeen te komen, maar als dat niet lukt, moet degene die verantwoordelijkheid heeft, de knoop doorhakken. Die verantwoordelijkheid lag in dezen bij de Vlaamse Regering, die dat perfect kon doen.

Aan werknemerszijde was er absoluut geen probleem. Ik heb dat nog eens gevraagd naar aanleiding van deze vraag. Ik ken de werknemersorganisaties vrij goed, zoals u weet. Daar was geen probleem, dat is door een aantal onder hen bevestigd. Er was ook een vraag van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) waar u zich misschien wat achter kunt verschuilen. U had perfect het voorbeeld van de Nationale Arbeidsraad kunnen nemen waar de VVSG niet en de socialprofitwerkgevers wel in vertegenwoordigd zijn.

Minister, samen met mij vindt uw collega, minister Vandeuren, het heel erg dat de raad van bestuur van de VDAB opnieuw is samengesteld zonder vertegenwoordigers van een van de belangrijkste partners, namelijk de werkgevers uit de social profit. Hoe motiveert u deze beslissing gezien het ijzersterke dossier van Verso? Hoe is deze beslissing te rijmen met het ViA-plan (Vlaanderen in Actie) dat voor de witte sector en de witte tewerkstelling heel wat doelstellingen vooropstelt, als u niet eens de socialprofitsector au sérieux neemt?

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Ik heb het ook moeilijk met die beslissing. Ik heb in een vorige periode in de commissie Welzijn gezeten en ben erg betrokken bij de welzijnssector. Verso vertegenwoordigt heel veel koepels, eigenlijk heel de witte sector. Verso zit niet bij Voka en ook niet bij UNIZO. De werking van heel die sector is niet vertegenwoordigd in UNIZO of in Voka. Eigenlijk vind ik dat nog het belangrijkste element. Als Voka een werking zou hebben voor die werkgevers, dan zou de situatie anders liggen. Ik vind het een gemiste kans. Er is een evolutie in de samenleving dat de witte sector steeds belangrijker wordt. In ViA geeft de Vlaamse overheid dat ook toe. We moeten alleszins een middel vinden om die werkgevers via de werkgeversorganisatie te betrekken in de werking van de VDAB.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik heb het niet zo moeilijk met de vragen, maar we moeten alles eens op een rijtje zetten.

De sociale partners bepalen wie er in de raad van bestuur komt. Zij dragen mensen voor. Het zou ongelooflijk gewaagd zijn mocht de regering in hun plaats treden. Wij zeggen ook niet aan de vakbonden dat er best iemand van de industrie, iemand van de diensten en iemand van de social profit in zou zitten. Dat doen we niet. We zeggen ook niet dat er iemand van het ACLVB, zoveel mensen van het ABVV en zoveel van het ACV moeten zijn. Dat doen we niet. We zeggen ook niet dat er mensen van de bediendevakbonden en van de arbeidersvakbonden moeten zijn. Dat doen we niet.

We kunnen dezelfde redenering volgen over ons bemoeien met de samenstelling van de sociale partners. Ik vind dat je dat in principe niet doet omdat je je dan op heel glad ijs begeeft.

U zegt dat Voka die werkgevers niet vertegenwoordigt. Ik weet heel zeker dat heel wat bedrijven uit de social profit zijn aangesloten bij Voka. Ik vind dat niet genoeg. Ik vind heel duidelijk dat de social profit zou moeten zijn vertegenwoordigd, maar ik kom daar niet in tussen. Eigenlijk ben ik er toch in tussengekomen, maar anders dan wat mevrouw Vogels zegt. Mevrouw Vogels, ik vond wat u zei nogal laag, dat had ik van u niet onmiddellijk verwacht. Ik ben iemand die nogal principieel is en zeker geen verborgen spelletjes speelt met Voka om eens snel op voorhand iets te doen, ze dan toch allemaal bij mij te roepen, de voorzitter erover te bellen en nu nog steeds oplossingen zoeken. Ik zou dat wat hypocriet van mezelf vinden. Ik wil mezelf elke avond nog recht in de spiegel kunnen aankijken.

Ik kan u garanderen dat er geen spelletjes zijn gespeeld en dat Voka niet op voorhand gerust kon zijn, want ik had geen besluit genomen. Wel heb ik de mensen ontmoet en zelf het punt uitgesteld, samen met minister Vandeuren en in overleg met hem, om maximaal de kans te geven tot het hebben van een vergelijk voor we een beslissing moesten nemen. Ik heb heel veel moeite gedaan. Maar als je op een bepaald moment ziet dat er geen enkele stap, niet van links en niet van rechts, niet van Verso en niet van Voka, UNIZO en Boerenbond, meer wordt gezet?

Er zijn veel voorstellen geformuleerd. Ik wil een aantal van de voorstellen naar voren brengen. Als je wilt, kun je samen vooruitgaan. Als je zegt: ik wil dat, het zal dat zijn en anders doen we niet mee en dan moet de regering maar beslissen, wel, dan beslist de regering. Ik kom er zo dadelijk op terug hoe de regering op dat moment dan beslist.

Er is bijvoorbeeld voorgesteld dat Verso lid zou zijn van de werkgroep beleid. De werkgroep beleid is eigenlijk het dagelijks bestuur van de VDAB. In de werkgroep beleid zit Karel Van Eetvelt, gedelegeerd bestuurder van UNIZO. In de raad van bestuur zit Karel van Eetvelt niet. In de werkgroep beleid zit de Boerenbond. In de raad van bestuur zit de Boerenbond niet. In de werkgroep beleid zit één persoon van Voka, en dat is de gedelegeerd bestuurder, die ook in de raad van bestuur zit. Om u te schetsen: de voorbereiding van de raad van bestuur gebeurt daar. Er is voorgesteld dat Verso daarbij kon zitten. Dat is door Verso geweigerd als oplossing.

Ik wil erop wijzen dat er mogelijkheden zijn geboden. Toen een plaats in de raad van bestuur ter sprake kwam, bleek een consensus moeilijk te vinden. Volgens mevrouw Vogels gingen de vakbonden met alles akkoord. Ik heb voorgesteld een waarnemer tot de raad van bestuur toe te laten. De raad van bestuur kan hier trouwens autonoom over beslissen. De vakbonden hebben me laten weten dat ze het daar moeilijk mee hadden.

Ik heb veel geprobeerd. Op een bepaald ogenblik moest iets worden goedgekeurd. Ik ben dan maar teruggevallen op de voordracht van de grootste groep, namelijk UNIZO, Voka en de Boerenbond. De Vlaamse Regering heeft echter uitdrukkelijk gesteld dat ze de opname van twee waarnemers, een namens de vakbonden en een namens de werkgevers, positief zou vinden. Dit lijkt me een duidelijk signaal.

Ik blijf achter de schermen acties ondernemen. Zodra er een oplossing is, kunnen we de samenstelling van de raad van bestuur van het ene moment op het andere veranderen. Dat is geen probleem. Die samenstelling wordt continu gewijzigd. Mandaten worden ingetrokken. Anderen nemen de plaats van bestuurders in. Mensen vertrekken of gaan in de politiek.

Het moet overigens voor iedereen duidelijk zijn wat de raad van bestuur wel en niet doet. De raad van bestuur bespreekt de sectorale aspecten niet. Wat de sectorale aspecten betreft, kan ik garanderen dat er overleg is tussen de VDAB en het Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding (VIVO). Verso maakt hier volledig deel van uit. De vakbonden en de werkgevers bespreken dit samen.

De raad van bestuur stelt het jaarplan op, verzorgt de toelichting van de activiteiten per sector, evalueert, geeft een overzicht van het voorbije werkjaar, verstrekt adviezen in de beleidscyclus, verzorgt de toelichting bij het nieuwe jaarplan, overloopt de resultaten van de sectorale screening en volgt specifieke projecten op.

Alle sectorspecifieke elementen horen niet bij de raad van bestuur thuis. Indien de raad van bestuur dit allemaal zou behandelen, zou hij niet op deze manier kunnen werken. De raad van bestuur neemt onder meer beslissingen over de financiële bijdrage van de werkgevers in de individuele beroepsopleidingen (IBO's), over een aantal projecten en over de rekeningen, die overigens hoog oplopen.

Ik hoop dat niemand zich hierin vergist. Het beleid ten aanzien van de socialprofitsector wordt met Verso besproken. Ik zal echter achter de schermen blijven proberen een oplossing te vinden en de representatieve vertegenwoordiging van de werkgeversorganisaties in de raad van bestuur in de toekomst nog te verbeteren.

Mevrouw Vogels heeft blijkbaar goede contacten met Verso. Ze zou de mensen van Verso kunnen zeggen dat ze minstens wat moeite moeten doen. Ik merk immers dat Voka en UNIZO wel een samenwerkingsovereenkomst kunnen sluiten. Ze zitten daarom niet in eenzelfde organisatie. Het is blijkbaar heel moeilijk een samenwerkingsovereenkomst met Verso te sluiten. Dit zou ook de schuld van Voka, UNIZO en de Boerenbond kunnen zijn. Iedereen die goede contacten met Verso heeft, moet Verso maar eens aanspreken. Samenwerken doet men samen.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik dank de minister voor zijn bevlogen antwoord. Hij heeft aangetoond dat hij gepassioneerd met dit onderwerp bezig is.

Ik geef graag toe dat het voor Verso enigszins een principiële strijd is. De opname van Verso in de Nationale Arbeidsraad heeft jaren aangesleept. Verso wil als volwaardig worden beschouwd.

In 2006 heeft de vorige minister verklaard dat Verso in de raad van bestuur zou moeten zetelen. Verso heeft zich hierop voorbereid, maar is tegen een muur gestoten. De andere werkgevers zijn niet bereid een zitje in te ruilen. Er is aan gedacht bijkomende zetels te creëren. Dit betekent echter dat er ook aan werknemerszijde bijkomende zetels zouden moeten komen.

Tijdens hoogoplopende conflicten gebeurt het vaak dat beide partijen elkaar verwijten niet te willen toegeven. Het zit in elk geval muurvast. De minister heeft net verklaard dat hij, samen met minister Vandeuren, heeft bemiddeld. Ik wil dat best geloven. Het is moeilijk glad ijs te betreden en zich met de voordrachten van de werkgevers of de werknemers te moeien. Uiteindelijk beslist de Vlaamse Regering over de samenstelling van de raad van bestuur van de VDAB. Mijns inziens is het in dit geval mogelijk de beslissing te overrulen en te verklaren dat een zetel door Verso moet worden ingenomen.

Ik denk dat alle geesten daar rijp voor zijn. Die stap kan nu worden gezet. Natuurlijk kan ik me voorstellen dat Voka, UNIZO en de Boerenbond dat niet leuk zouden vinden. Een

Vlaamse Regering moet echter soms beslissingen durven nemen die enigszins tegen het middenveld ingaan. Ik hoor graag dat de overheid met het middenveld wil besturen. Het middenveld bestaat echter niet. Dat is hier duidelijk gebleken. Op een bepaald ogenblik moet de Vlaamse Regering zelf de knopen doorhakken.

De minister heeft voorgesteld iemand in de werkgroep beleid op te nemen. Het klopt dat dit op zich veel belangrijker is. De werkgroep bereidt de raad van bestuur voor. Dit zou echter betekenen dat bepaalde mensen de voorbereidingen zouden meemaken, maar niet mee zouden mogen beslissen. Dat zou een rare situatie zijn.

We zullen zien wat er zal gebeuren met de voorstellen om twee waarnemers aan te duiden. Die waarnemers moeten worden aangeduid door de raad van bestuur die geen volwaardige leden wil opnemen. Ik weet bijgevolg niet of dat wel zal gebeuren.

De minister heeft verklaard dat mandaten op elk moment kunnen worden ingetrokken en dat mensen op elk moment kunnen worden vervangen. De samenstelling van de werkgeversbank wijzigen, zal echter meer voeten in de aarde hebben dan de vervanging van een bepaald lid van de raad van bestuur. Indien de minister hierin slaagt, trakteer ik op bubbels.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Ik neem genoegen met het antwoord van de minister. Ik ben blij dat hij dit ook een gemiste kans vindt. Hij heeft, samen met minister Vandeuren, inspanningen geleverd om een oplossing aan te reiken. Ik hoop dat die oplossing er alsnog zal komen. In dat geval zal ik mee bubbels trakteren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het gebruik van nieuwe media door de VDAB

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Voorzitter, het zijn wellicht drukke tijden voor de medewerkers van de VDAB. We bevinden ons immers in een periode van sociaal-economische crisis en hogere werkloosheid. De werkloosheid is in bijna alle categorieën gestegen.

Wat me vooral verontrust, is de jongerenwerkloosheid. We weten dat dit probleem niet voor alle jongeren even groot is. Zodra de economie weer aantrekt, dreigt een grote groep jongeren door de pas afgestudeerden te worden gepasseerd. Een werkgever kiest dan immers voor de pas afgestudeerde en niet voor de jongere die al 2 jaar werkloos is en geen enkele arbeidservaring heeft opgedaan.

Ik neem mijn eigen provincie als voorbeeld. Ik heb opgezocht hoe het in Limburg zit. Vergeleken met de rest van Vlaanderen, geven die cijfers een vertekend beeld. De grote lijnen komen echter overeen. In Limburg is het aantal jongeren die minder dan 1 jaar werkloos zijn sterk gedaald. Het aantal jongeren die 1 tot 2 jaar werkloos zijn, is echter met bijna 70 percent gestegen. Het aantal jongeren die langer dan 2 jaar werkloos zijn, is met 40 percent gestegen.

Ik weet dat de situatie in Limburg meer uitgesproken is dan in de rest van Vlaanderen. Er dreigt echter een reservoir te ontstaan van jongeren die zeer werkloos zullen blijven en niet meer aan de bak dreigen te geraken.

De vraag rijst hoe de VDAB communiceert met deze jongeren. De communicatiemiddelen zijn de voorbije jaren enorm toegenomen en gemoderniseerd: gsm, sms, sociale netwerksites, e-mail enzovoort. Voor sommige jongeren is het wellicht aangewezen dat de VDAB gebruik

maakt van die nieuwe media, voor anderen zijn de klassieke middelen zoals een brief, misschien nog het meest geschikt.

Minister, hebt u cijfers over de respons van jongeren op de communicatie via nieuwe media? Is die hoger of lager dan via traditionele media? Dreigen sommige jongeren door de mazen van het net te glippen als de communicatie vanuit de VDAB naar hen te vluchtig is? Voor bepaalde doelgroepen zijn face-to-face gesprekken wellicht het meest effectief. Hoe speelt de VDAB in op nieuwe media zodat ze aansluiting vindt bij de leefwereld van jongeren? Welk beleid voert u hieromtrent, vooral voor jongeren, maar uiteraard ook voor andere leeftijdscategorieën?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Als we ‘een sluitend maatpak’ aan alle werkzoekenden willen aanbieden, dan is het gebruik van nieuwe media en nieuwe communicatietechnologieën inderdaad een noodzaak. Het verbaast me hoegenaamd niet – en daar verwees mevrouw Fournier in haar vraag naar – dat het gebruik van de WIS-computers door de jaren heen stelselmatig is afgenomen. Iedereen heeft tegenwoordig internet in zijn omgeving waarop men ook buiten de kantooruren dezelfde informatie vindt.

Wat mij wel een beetje verbaasde, zijn de cijfers over het gebruik van de nieuwe media zoals sms'en – en zo nieuw is dat niet meer, want iedereen maakt er tegenwoordig en al jarenlang gebruik van. In uw antwoord op een schriftelijke vraag van maart 2010 gaf u cijfers over het aantal sms'en met vacatures die naar werkzoekenden werden gestuurd. In 2001 ging het over 9842 sms'en per maand. 8 jaar later, in 2009, ging het over 10.875 sms'en. Ik vind dat een zeer minimale stijging als je rekening houdt met het feit dat iedereen een gsm heeft en dat het aantal werklozen behoorlijk is toegenomen. Er zijn 1000 sms'en per maand meer gestuurd, terwijl je zou verwachten dat de stijging spectaculairder zou zijn.

Ik denk dat vooral jongeren het gebruik van die nieuwe communicatietechnologieën als positief beschouwen. Is het misschien nuttig om dit ook uit te breiden naar andere werklozen zodat we stelselmatig en systematisch de vacatures versturen via sms, e-mail enzovoort?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, er werd gesproken over de WIS-computers. Ze worden nog altijd 3,5 miljoen keer gebruikt. WIS is dus een van de elementen van een totale mix. Er zijn niet alleen vacatures op te vinden, maar ook opleidingen. Men kan er attesten aanvragen. Ze worden dus nog gebruikt. Maar u hebt gelijk dat het een onderdeel is van een optimale kanalenmix die je moet hebben, en voor sommigen zal dit er één element van zijn.

Het aantal sms'en dat vandaag wordt gebruikt, is groot. Sinds het begin van dit jaar ontvangen alle werkzoekenden tot 50 jaar vacatures via sms. De getallen zullen wellicht groter worden. Nu worden 75.000 werkzoekenden per sms op de hoogte gebracht van vacatures. In die boodschap staat ook dat je naar de website kunt gaan en dat je de Servicelijn kunt contacteren om bijkomende informatie over de vacatures te vinden.

Een vierde van die sms'en gaat naar jongeren jonger dan 25 jaar. 20 percent gaat naar werkzoekenden tussen 25 en 30 jaar, 30 percent naar mensen tussen 30 en 39 jaar en nog eens 25 percent naar hen die ouder zijn dan 40 jaar. Dit geeft een idee over het gebruik van de sms'en. 75.000 mensen krijgen dus via sms vacatures doorgestuurd.

De VDAB doet geen monitoring over het gevolg dat werkzoekenden geven aan de vacatures die via sms komen omdat het gewoon in zijn globaliteit wordt bekeken.

Het gebruik van nieuwe media sluit niet uit dat werkzoekenden, jongeren en anderen, in de werkwinkels en bij de VDAB Servicelijn terecht kunnen. Dat wordt ook duidelijk gecommuniceerd aan de werkzoekende. In de filosofie van sluitend maatpak worden er een aantal knipperlichten ingebouwd. Als men via de jobindicator merkt dat vacatures niet worden ontvangen, dan zal de werkzoekende worden gecontacteerd om na te gaan waarom

hij niet ingaat op een vacature. Ze worden gecontacteerd door de Servicelijn of uitgenodigd naar een werkwinkel voor een face-to-facegesprek. De doelstelling is uitdrukkelijk om de meer kwetsbare werkzoekenden te identificeren en snel face to face te begeleiden. Dat wordt heel nauwgezet opgevolgd. Het knipperlichtmodel achter het sluitend maatpak wordt continu opgevolgd en indien nodig bijgestuurd, want het is pas begin dit jaar ingevoerd.

De VDAB volgt reeds van zeer nabij de technologische evoluties. Er loopt bijvoorbeeld nu een experiment om vacatures via digitale televisie aan te bieden. Of het nu wifi, interactieve televisie is of iets anders, we moeten mee met de tijd en vooroplopen op de mogelijkheden, maar altijd in een filosofie van een kanalenmix. We moeten in het achterhoofd houden dat face to face voor een heel grote doelgroep nog altijd een heel efficiënte methode is.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Minister, dank u voor het heel duidelijk antwoord. Ik ben blij dat er een specifieke aanpak voor de diversiteit van het profiel is, of het nu jongeren of volwassenen of ouderen zijn.

Er is me iets opgevallen: u had het over 40-plussers. Bedoelt men mensen van 40 tot 65 jaar of zitten de 50-plussers er niet in?

Minister Philippe Muyters: Sms'en wordt nog niet toegepast bij 50-plussers. Het wordt meegenomen in de evaluatie van 'Samen op de bres voor 50+'. In het akkoord dat mijn voorganger gesloten heeft met de sociale partners, was uitdrukkelijk gezegd dat de methode van sms'en in de beginfase niet zou worden toegepast bij 50-plussers.

De heer Chokri Mahassine: Ik hoop dat de geesten rijpen zodat ook de 50-plussers sms'en zullen krijgen.

Mogen werkzoekenden zelf kiezen of ze gecontacteerd willen worden via sms, e-mail of liever face to face, of doet de VDAB dat gewoon?

Minister Philippe Muyters: De VDAB houdt bij op welke manier een werkzoekende reageert, en dan gebruikt men een kanalenmix.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■